

BESKÆFTIGELSESMINISTERIET

12. juni 2006

Y1

Sag nr.

AMU

Alm. Del - Samrådsspørgsmål AA-AC

Talepunkter til samråd i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 19. juni 2006

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for årsagerne til kommunernes store antal af tabte sygedagpengesager i de sociale nævn, herunder om det skyldes uigennemskuelig lovgivning, manglende tid i sagsbehandlingen, eller decideret kommunal spekulation i sygedagpengereglerne?

AA

Hvordan vil ministeren forklare de store regionale forskelle i de sociale nævns omgørelsesprocenter på syge- dagpengeområdet?

AB

Hvad vil ministeren gøre for at få nedbragt antallet af kommunale sagsbehandlingsfejl på sygedagpengeområdet?

AC

Hvornår er andelen af kommunale sagsbehandlingsfejl så høj, at ministeren vurderer det nødvendigt at gribe ind over for relevante kommuner?

Svar

Det er rigtigt, at der er større eller mindre forskelle på, i hvor mange sager de enkelte sociale nævn omgør kommunernes afgørelser. Det gælder for alle de sociale sager. I de nyeste tal for de sociale nævn (tal for 2005) ligger omgørelsesprocenterne i samtlige sociale sager på mellem 14 og 34 procent. For sygedagpengesager ligger de på mellem 15 og 45 procent.

Men man skal passe på med at sætte lighedstegn mellem omgørelsesprocenten og tabte sager. Det er nemlig sådan, at omgørelsesprocenten rummer både de tilfælde, hvor nævnet ændrer en kommunes afgørelse, og de tilfælde, hvor det sociale nævn hjemviser en sag til fornyet behandling i kommunen. I de sager, hvor sagen hjemvises, kan kommunen sagtens nå frem til samme afgørelse som tidligere.

En hjemvisning behøver således ikke at ende med en ændret afgørelse, men rummer selvfølgelig et budskab fra næv-

net til kommunen om, at nævnet finder, at der mangler noget/er sket noget nyt af betydning for afgørelsen i den pågældende sag.

Af det materiale vi har, kan der ikke udledes noget entydigt om, hvad der er årsagen til de store forskelle.

Nogen har i længere tid udelukkende peget på kommunerne som årsag til den høje omgørelsesprocent, bl.a. i ankenævnet i Nordjyllands Statsamt. Det mener jeg er en meget unuanceret vurdering af de faktiske omstændigheder. Ser man på de oplysninger, som fremgår af Ankestyrelsens undersøgelse fra april i år, så kan en høj omgørelsesprocent i et nævn i regelen ikke henføres til en meget høj omgørelsesprocent i forhold til enkelte kommuner.

Desuden fremgår det, at de nævn, der har høje omgørelsesprocenter på sygedagpengeområdet, generelt har en høj omgørelsesprocent på alle sager vedrørende lovområder under nævnets kompetenceområde. I de 4 nævn, der i 2004 havde høje omgørelsesprocenter, oplevede hovedparten af kommunerne i amtet høje omgørelsesprocenter. Eller sagt på en anden måde: omgørelsesprocenterne skyldes ikke, at enkelte kommuner ”falder igennem”.

Der må således være en række andre faktorer, der også spiller ind.

Fx viser ankestatistikken ikke kun forskelle i omgørelsesprocenterne, de sociale nævn imellem, men også forskelle på hvor stor en procentdel af de omgjorte sager, der ændres, og hvor stor en del, der hjemvises.

Også på sagsbehandlingstiderne er der forskel. Omstændigheder, der viser, at der på forskellige områder er forskel på nævnenes måder at gribe ankesagerne an.

Man kommer heller ikke uden om, at det nok har en betydning, at dagpengelovgivningen er et ganske komplekst regelsæt, hvor der er en række hensyn at tage til sygemeldte, arbejdsgivere og kommunerne.

Endelig kan det ikke udelukkes, at de geografiske områders forskellighed kan have en indflydelse på, hvilke sagstyper, der hyppigst træffes afgørelse om, hvilket igen kan påvirke billedet af omgørelsesprocenterne.

Jeg mener derfor ikke, at forskellene i omgørelsesprocenterne kan tages til udtryk for, at der er for mange fejl i kommunernes sagsbehandling. Jeg mener dog – ikke mindst på grund af borgernes retssikkerhed – at det er rele-

vant at overveje, hvordan man på sygedagpengeområdet kan sikre en højere grad af ensartethed såvel i kommunernes som i ankemyndighedernes afgørelser.

I erkendelse af kompleksiteten i sygedagpengelovgivningen og af, at der ikke mindst på dette område er behov for en struktureret og ajourført lovgivning, fremsatte jeg i februar et lovforslag om en ny sygedagpengelov. Forslaget blev vedtaget for et par uger siden og træder i kraft i begyndelse af næste måned.

Denne nye sygedagpengelov forventer jeg mig en del af. Jeg ved, at den gamle - der jo var 16 år gammel og ændret over et halvt hundrede gange siden - efterhånden var vanskelig at administrere efter. Nu er al den praksis, der er opstået i den mellemliggende tid, skrevet ind i loven. Loven er klarere opbygget, og væsentlige bestemmelser er overført fra bekendtgørelsen til loven.

Kommunerne vil altså nu kunne administrere efter et klare og helt ajourført regelsæt med en ny og grundig vejledning. Det, mener jeg, er et meget vigtigt redskab.

Ved siden af den nye lov er der andre større ændringer, som venter lige rundt om hjørnet, og som jeg forventer får

betydning for kvaliteten af kommunernes og ankeinstansernes afgørelser på sygedagpengeområdet.

Der vil jo som bekendt fra 1. januar 2007 ske en sammenlægning af kommunerne således at landets 271 kommuner bliver til 98 kommuner, og 14 statsamter bliver til 5 statsforvaltninger. Det vil i sig selv betyde en større ensartethed i afgørelserne.

Samtidig må det forventes, at der i hver af de nye kommuner i højere grad vil være eksperter til at klare de juridiske opgaver, som ligger i kommunernes sagsbehandling på bl.a. sygedagpengeområdet.

I de nye kommuner vil det desuden være jobcentrene, der kommer til at administrere de sygedagpengesager, der er mest fokus på og hvor der er flest omgørelser, nemlig sager om opfyldelse af beskæftigelseskravet, om varighedsbegrænsning og forlængelse, om opfølgning, om bortfald af sygedagpenge m.v. Her vil der være fokus på beskæftigelse, selvforsørgelse og mulighederne for tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Herudover er Ankestyrelsen i gang med at udvikle en metode til systematisk benchmarking af kvaliteten af kommunernes sagsbehandling. Det forventer Ankestyrelsen selv

vil føre til en større gennemsækelighed af kommunernes sagsbehandling og en bedre dokumentation i sagsbehandlingen.

I den forbindelse skal udarbejdes en skabelon til måling af sagerne og en vejledende manual. Det vil kræve et tættere samarbejde mellem Ankestyrelsen og nævnene om den praksiskoordinerende opgave, hvor Ankestyrelsen får en mere styrende rolle.

Jeg er endelig bekendt med, at Nordjyllands Statsamt i år er i gang med en praksisundersøgelse om standsning af sygedagpenge.

Endelig vil jeg selvfølgelig fortsat følge udviklingen af den nye lovgivning, af kommunereform og af Ankestyrelsens tiltag nøje.